

Η συρρίκνωση του πληθυσμού της υπαίθρου, αφορά τα 2/3 των αγροτικών περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήτοι το 59% του αγροτικού πληθυσμού της ηπείρου. Απαραίτητη για την διατήρηση του πληθυσμού της υπαίθρου κρίνεται μια μεταρρύθμιση στην Κοινή Αγροτική Επιτροπή, η οποία απομακρύνεται από την λογική των ενισχύσεων και της διάθεσης πόρων αποκλειστικά σε ενέργειες που σχετίζονται άμεσα με την παραγωγική δραστηριότητα, αλλά αντιθέτως, χρειάζεται να γίνουν επενδύσεις με την αξιοποίηση κοινοτικών πόρων, που θα αναβάθμισαν την ζωή της υπαίθρου εν γένει.

Το παραπάνω υπογραμμίστηκε σε ειδική εκδήλωση του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Ανάπτυξη της Υπαίθρου, με τίτλο «αντιμετωπίζοντας την ερήμωση της υπαίθρου: Νέες ευκαιρίες για τις αγροτικές περιοχές» που έγινε πρόσφατα στις Βρυξέλλες. Εκεί, τεχνοκράτες της ΕΕ, και εθνικοί αντιπρόσωποι ανέλυσαν τους λόγους για τους οποίους η αγροτική δραστηριότητα από μόνη της δεν είναι αρκετή για να συγκρατήσει τους ανθρώπους στην ύπαιθρο.

Η Όρσολα Φριζόν Σαμογι εκ μέρους της Διεύθυνσης Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τόνισε καταρχάς την έλλειψη βασικών υπηρεσιών και την ποιότητα και τη διαφοροποίηση των θέσεων εργασίας ως τα κυριότερα προβλήματα στις αγροτικές περιοχές της Ευρώπης.

«Αυτά είναι απαραίτητα για να προσελκύσουν ανθρώπους στις αγροτικές περιοχές και να τους κάνουν να μένουν εκεί», είπε.

Στη συνέχεια, εξήγησε πώς το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, μαζί με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Το πλαίσιο αγροτικής ανάπτυξης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση της εγκατάλειψης της υπαίθρου, καθότι αποτελεί μια δέσμη εργαλείων διαθέσιμων μέτρων που μπορούν να δημιουργήσουν ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την αντιμετώπιση αυτών των δημογραφικών μειώσεων, δήλωσε.

«Ωστόσο, τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες αποφάσισαν να χρησιμοποιήσουν αυτά τα κεφάλαια της ΚΑΠ στις αγροτικές περιοχές, κυρίως για γεωργικές δραστηριότητες, δραστηριότητες δασοκομίας και επεξεργασίας τροφίμων, ενώ υπήρξαν πολύ πιο περιορισμένες πρωτοβουλίες για μη γεωργικές μορφές παρεμβάσεων», καταγγέλλει η ίδια.

Συγκεκριμένα, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι μόνο το 6,8% του προϋπολογισμού του ΕΓΤΑΑ είναι αφιερωμένο στις βασικές υπηρεσίες και την ανανέωση των χωριών (στο μέτρο 7) και περίπου 7% στο πρόγραμμα LEADER (στο μέτρο 19) για την περίοδο 2014-2020.

«Η γεωργία από μόνη της δεν αρκεί. Για να διατηρήσουμε τους ανθρώπους στις αγροτικές περιοχές, χρειαζόμαστε και άλλες δραστηριότητες εκτός από τη γεωργία», υποστήριξε η αξιωματούχος της Επιτροπής.

Για την επόμενη περίοδο εφαρμογής της ΚΑΠ, συμβούλευσε τις εθνικές και τοπικές αρχές να χρησιμοποιήσουν όλα τα μέσα πολιτικής, μεταξύ άλλων στον πρώτο πυλώνα, για να αναπτύξουν μια συνεκτική «εδαφική και κοινωνική στρατηγική» για τις αγροτικές περιοχές.

«Μια μεταρρύθμιση στην ΚΑΠ θα διευκολύνει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να εφαρμόσουν μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση στο πλαίσιο των στρατηγικών τους σχεδίων», δήλωσε η Φριζόν-Σομόγια.

Τα δύο τρίτα των πληττόμενων περιφερειών της ΕΕ

Νωρίτερα κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, ο Δρ. Andrew Corus από το Ινστιτούτο James Hutton παρουσίασε τους βασικούς παράγοντες και τις συνέπειες αυτής της λεγόμενης «συρρίκνωσης της υπαίθρου» - που ορίζεται ως η απώλεια σημαντικού ποσοστού του πληθυσμού σε μια γενιά λόγω δημογραφικών και οικονομικών διαδικασιών.

Το φαινόμενο αφορά περίπου τα δύο τρίτα των περιφερειών στην ΕΕ, οι οποίες περιλαμβάνουν το 59% του αγροτικού πληθυσμού του μπλοκ και καλύπτουν το 60% της συνολικής αγροτικής περιοχής του, ο Βρετανός ερευνητής ανέφερε αριθμούς που προέκυψαν από το τρέχον έργο ESCAPE που χρηματοδοτήθηκε από την ΕΕ.

«Αυτή η συρρίκνωση πρόκειται να συνεχιστεί στο μέλλον, ευρέως στις ίδιες περιοχές της ΕΕ, και οι πληγείσες περιοχές - συμπεριλαμβανομένης της Γερμανίας και της Πολωνίας - θα δουν τους πληθυσμούς τους μειωμένες στο μισό στα 20 με 50 χρόνια», δήλωσε ο Corus στους συμμετέχοντες. «Ωστόσο, πρέπει να έχουμε κατά νου ότι πάνω από το ένα τρίτο των αγροτικών περιοχών δεν συρρικνώνονται. Αντιθέτως αυξάνονται», προειδοποίησε ο ακαδημαϊκός.

Οι φαύλοι κύκλοι

Οι κύριοι παράγοντες των μεταναστευτικών ρευμάτων που προκαλούν συρρίκνωση της υπαίθρου είναι η αστικοποίηση και οι επιπτώσεις της διεύρυνσης της ΕΕ από το 2004, αν και υπήρξε και μια αντίθετη προς την αστικοποίηση τάση προς την αντίθετη κατεύθυνση, τόνισε ο Corus. Καθώς μερικές από τις άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις της μείωσης του πληθυσμού, ανέφεραν μια ασθενική οικονομία, μια μείωση των φορολογικών δηλώσεων και μειωμένες παροχές υπηρεσιών στις πληγείσες περιοχές, προσθέτοντας ότι πολλά από αυτά τα αποτελέσματα ενισχύονται μεταξύ τους σε «φαύλους κύκλους».

«Υπάρχουν δύο τρόποι με τους οποίους οι πολιτικές μπορούν να ανταποκριθούν σε αυτό: Να προσπαθήσουμε να επιβραδύνουμε την μείωση, με πολιτικές μετριασμού, που είναι συχνά μια χαμένη μάχη ή να αποδεχτούμε την κατάσταση και να εστιάσουμε στη μεγιστοποίηση της ευημερίας του υπολοίπου πληθυσμού», κατέληξε.

Με βάση τα βασικά ευρήματα της Ευρωπαϊκής Έρευνας Ποιότητας Ζωής, ο Klára Fóti από την ευρωπαϊκή υπηρεσία Eurofound παρατήρησε επίσης ότι η χρήση του διαδικτύου στις αγροτικές περιοχές συχνά δεν είναι τόσο προηγμένη όσο στις αστικές περιοχές, εν μέρει λόγω της φτωχής ευρυζωνικής πρόσβασης, προσθέτοντας ότι αυτό το τεχνολογικό κενό, συνδέεται με τον κοινωνικό αποκλεισμό.

ΠΗΓΗ: AGRONEWS.GR